

Pedagogisch Werkplan

Peutercentrum Pino

Inhoud

1. Informatie over peutercentrum Pino
  - 1.1 Het gebouw
  - 1.2 Veiligheid
  - 1.3 Groepsomvang, leeftijdsopbouw en medewerkers
2. Pedagogisch werkendagindeling
  - 2.1 Methode
  - 2.2 Volgen van de ontwikkeling
  - 2.3 Kennismaking en wennen
  - 2.4 Welkom en spelinloop
  - 2.5 Activiteiten en materialen
  - 2.6 Partnerschap met ouders
  - 2.7 Vreedzaam werken: erkennen van verschillen
3. Dagindeling
4. Gezond beleid en vieren van feesten
5. Contacten met ouders
6. Extra ondersteuning voor kinderen
7. Overdracht naar de basisschool
8. Hoe worden medewerkers ondersteund bij hun werk
9. Huisregels of andere zaken

1. Informatie over peutercentrum Pino

1.1 Het gebouw en de groepsruimte

Peutercentrum Pino zit in een gebouw waarin een basisschool gehuisvest is. Dit is de openbare basisschool De Koekoek. Ludens verzorgt tussen- en naschoolse opvang.

Bij de speelzaal is een buitenplein aan de achterkant van de school. Er staat een klimtoestel en er is een glijbaan met verende ondergrond. Er is ook een zandbak.

De groepsruimte

De groepsruimte wordt gedeeld met de jongste BSO kinderen. Er zijn twee vaste hoeken. Dit zijn:

- De huishoek
- De bouwhoek
- Het atelier

Er is een bank waar vaak boekjes worden gelezen.

Meestal maken we een thematafeltje als er een nieuw thema is.

1.2 Veiligheid

In de binnenruimte van de speelzaal is een aantal aanpassingen gedaan, zodat het veilig is voor kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar. Zo hebben we afgeschermd deurscharnieren en radiatoren. De buitenruimte is afgeschermd met hoge muren. Hij is bereikbaar via een deur in de binnenruimte. Deze deur kan alleen door volwassenen geopend worden. De buitendeur naar de straat zit altijd dicht en er is toezicht dat hij niet geopend wordt. Onder de glijbaan liggen rubberen tegels. Alle maatregelen voor de veiligheid en gezondheid zijn beschreven in ons werkplan Veiligheid en Gezondheid.

1.3 Groepsomvang, en leeftijdsopbouw en medewerkers

Het peutercentrum is voor kinderen van 2,5 – 4 jaar. Per dag zijn maximaal 13 kinderen in de groep aanwezig. Kinderen met een indicatie komen drie keer per week, de andere kinderen komen een of twee keer per week. Kinderen met een indicatie voor Voorschoolse Educatie komen daarmee 16 uur per week, 40 weken per jaar (schoolvakanties zijn vrij) en in de 1,5 jaar tussen de leeftijd van 2,5 en 4 jaar in totaal 960 uur op de Voorschoolse Educatie.

Op het peutercentrum is er 1 groep, groep Pino.

De openingstijden zijn: maandag, dinsdag en woensdag 8.30 – 13.50 uur.

Tijdens de openingstijden van de groepen zijn twee gediplomeerde pedagogisch medewerkers aanwezig. Bij ziekte of afwezigheid van de vaste medewerkers zetten we zoveel mogelijk vaste invallers in. Daarnaast zijn in de groepen ook stagiaires werkzaam die onder begeleiding van de vaste medewerkers activiteiten doen.

De vaste pedagogisch medewerkers op de groep worden ondersteund in hun werkzaamheden door een pedagogische coach, een intern regisseur en een pm passende kinderopvang. De pedagogische coach ondersteunt de pedagogisch medewerkers in de uitvoering van het programma op de groep.

De intern regisseur en de pm passende kinderopvang ondersteunen de pedagogisch medewerkers in de aanpak van de kinderen op de groep, die extra ondersteuning nodig hebben. De manager stuurt het team van pedagogisch medewerkers aan.

Ouders kunnen een keer meedraaien in een groep om inzicht te krijgen wat wij doen in de peutergroep.

2. Pedagogisch werken

2.1 Methode

Bij het peutercentrum werken we met de VVE-methode Kaleidoscoop. Door te werken met een VVE methode wordt er gericht gewerkt aan het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen. Dit wordt gedaan aan de hand van thema's die dichtbij de leefwereld van het kind staan. Bij het werken met een VVE methode wordt aangesloten bij de individuele ontwikkeling van de kinderen. Ook kinderen die extra stimulans of extra uitdaging nodig hebben krijgen deze van de pedagogisch medewerkers aangeboden in een kleine kring.

UKK, UTC en Focusvragen

In Utrecht hebben de VE -groepen extra methoden. Het Utrechts Kwaliteitskader (UKK), het Utrechts Taal Curriculum (UTC) en de door de pedagogisch coaches ontwikkelde Focusvragen zijn mede leidend voor het aanbod op de groepen.

1. Utrechts Kwaliteitskader (UKK)

In het UKK staan richtlijnen om de ontwikkeling van kinderen zo goed mogelijk te stimuleren. Hiervoor zijn 13 speerpunten beschreven:

- Zorg voor een positieve sfeer en warme relaties in de groep.
- Heb een gevoelig oog voor de behoefte van kinderen.
- Ga mee met de kinderen.
- Geef kinderen meer verantwoordelijkheid.
- Gebruik de tijd zo goed mogelijk.
- Grijp de kansen, benut terloopse leermomenten.
- Handel opbrengstbewust door te werken met een doel.
- Bied de gelegenheid om te spelen.
- Gebruik voorlezen om "gevorderde (academische) taal" aan te bieden.
- Gebruik ontdekactiviteiten en wetenschap & techniek om "gevorderde taal" aan te bieden.
- Gebruik tellen, meten en meetkunde om de wereld van kinderen te vergroten.
- Bied kinderen voldoende mogelijkheden om te bewegen.
- Bied kinderen de gelegenheid om hun creativiteit te ontwikkelen.

2. Utrechts Taal Curriculum (UTC)

Het UTC is een instrument in Utrecht om de doorgaande lijn in het taalonderwijs tussen de peutercentra en het basisonderwijs te versterken. Het Taalcurriculum biedt ondersteuning aan iedereen die zich dagelijks bezighoudt met de ontwikkeling van de talige talenten van kinderen van 2 tot 8 jaar, zodat zij – nieuwsgierig geletterd - zich verder kunnen ontplooiën in onze op communicatie gerichte maatschappij.

3. Focusvragen

De Focusvragen zijn de vragen waarmee kinderen een appèl op ons doen en waar wij door middel van ons professionele gedrag antwoord op geven. Dit zijn:

- Wil je me zien en horen?
- Wil je me de kans geven om te spelen?
- Wil je me activeren?
- Wil je me zeggen wat je doet en doen wat je zegt?
- Wil je ervoor zorgen dat ik belangrijk kan zijn?

2.2 Volgen van de ontwikkeling

De pedagogisch medewerkers volgen de individuele ontwikkeling van de kinderen in hun groep. Elke peuter en zijn/ haar ouders krijgt een mentor, die deze ontwikkeling volgt en registreert in het observatie-instrument KIJK!. De mentor doet het kennismakingsgesprek met ouders en kind. Alle kinderen op onze groepen worden in hun ontwikkeling gevolgd. Dit gebeurt door dagelijkse waarnemingen, gerichte observaties en periodieke registraties in het LVS KIJK. Alle kinderen worden regelmatig met de directe collega besproken. Daarnaast is er twee keer per jaar een groepsbespreking met de pedagogische coach.

Met de ouders spreekt de mentor minimaal tweemaal per jaar over de ontwikkeling van hun kind. In dit gesprek komt aan de orde wat de ouders zelf ervaren over de ontwikkeling, welke stimulans het kind nodig heeft en wat ouders ter aanvulling thuis kunnen doen. Indien nodig vinden de gesprekken vaker plaats.

2.3 Kennismaking en wennen

Ouders komen, als hun kind geplaatst is, voor een kennismakingsgesprek op het peutercentrum. Dit is de eerste kennismaking met het peutercentrum. Als een kind de eerste keer komt meedoen, mag de ouder eventueel langer blijven, als dit nodig blijkt te zijn.

De pedagogisch medewerker stemt af met de ouder hoe het gaat en wat ouder en kind nodig hebben.

2.4 Welkom en spelinlopen

Om ouders en kinderen welkom te heten, zeggen we goedemorgen tegen, zowel ouders als kinderen, bij de kinderen noemen we hun naam erbij. Vooraf hebben we verschillende materialen op de tafel klaar gelegd. Zij hebben betrekking op het thema (puzzels, ontwikkelingsmaterialen, boekjes). De ouders kunnen met hun kind aan de tafel spelen met deze ontwikkelingsmaterialen. Na een kwartier nemen de ouders afscheid.

2.5 Activiteiten en materialen

Jonge kinderen leren de omgeving om zich heen te begrijpen en ermee om te gaan door te spelen. Zo ontdekken en ervaren kinderen hoe de wereld in elkaar zit.

Het peutercentrum biedt peuters een uitdagende omgeving, waarin voor de kinderen steeds weer iets nieuws te ontdekken en te ervaren is. Het spelmateriaal in de verschillende hoeken wordt regelmatig aangepast, waardoor kinderen opnieuw gestimuleerd worden om te ontdekken en zich te ontwikkelen. We werken handelingsgericht. Dit houdt in dat we aansluiten op de behoeften van kinderen en daar ons handelen doelbewust op aanpassen. Er is een afwisseling tussen gestructureerd spel en activiteiten en vrij spel en zelf gekozen activiteiten. Pedagogisch medewerkers richten zich met een passend aanbod op het kind als individu en op de hele groep kinderen. Medewerkers helpen kinderen om steeds een stapje verder te groeien in hun ontwikkeling. Ze gaan hierbij uit van de behoefte van kinderen en het tempo van de ontwikkeling van de kinderen.

Wij maken themaplannen met activiteiten waardoor kinderen worden gestimuleerd in:

- ontdekken en onderzoeken
- fantasie- en rollenspel
- tellen en meten
- bewegen en dansen
- zingen en muziek
- creativiteit

Kinderen hebben binnen deze activiteiten een eigen verantwoordelijkheid door ze te laten meehelpen met het pakken van materialen en het hebben van vaste routines. De kasten zijn zo ingericht dat kinderen zelf materialen kunnen pakken.

Elke ochtend of middag is er voor alle kinderen minstens één keer gestructureerd en begeleid samenspel met een doel of samen werken aan een uitdagende taak. Dit vindt plaats in groepjes van drie peuters. Dit noemen we de kleine kring.

Soms gaan we wel eens op uitstapje, dit doen we samen met de ouders. Denk dan aan een uitstapje naar de torteltuin.

2.6 Partnerschap met ouders

Ouders zijn bijna altijd de belangrijkste opvoeders van hun kinderen en hebben daarmee vanzelfsprekend een grote invloed op de ontwikkeling van hun kind. Daarom zijn de pedagogisch medewerkers en ouders partners in de opvoeding van het kind. Wij ondersteunen ouders en versterken om zo de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie vorm te geven. Dit doen we door:

- Het opzetten van en contact onderhouden met een oudercommissie
- Eenmaal per jaar een startbijeenkomst samen met ouders, manager, pedagogische coach, intern regisseur en pedagogisch medewerkers te organiseren.
- Ouders te vragen over welke onderwerpen zij een ouderbijeenkomst zouden willen.
- Met ouders over de vorderingen van hun kind te spreken.
- Tips te geven bij opvoedvraagstukken
- Ouders informatie te geven over de thema's waar op de speelzaal aan gewerkt wordt. Ze krijgen tips mee over hetgeen ze met hun kind thuis kunnen doen. In de themaboekjes staan liedjes en woorden die bij het thema horen; linkjes worden doorgestuurd van de liedjes of zelf ingezongen via WhatsApp groep van ouders. Ook staan er activiteiten in die ze kunnen inpassen in het dagelijks leven, zoals naar-bed-gaan-rituelen, aan- en uitkleden, boodschappen doen, wandelend naar het peutercentrum, enz.

2.7 Vreedzaam werken: erkennen van verschillen

Wij werken met de Vreedzame methode. Alle medewerkers zijn hierin geschoold.

Kinderen leren in de groep hoe ze met elkaar om moeten gaan. De kinderen leren om samen te spelen, samen speelgoed en aandacht te delen en te wachten op elkaar. Kinderen leren in de groep ook hoe ze conflicten kunnen oplossen. Medewerkers begeleiden kinderen bij het opbouwen van

relaties met andere kinderen. Ze leren kinderen bijvoorbeeld hoe ze iets aan een ander kind kunnen vragen. De kinderen leren op het peutercentrum om respect te hebben voor het materiaal op de groep en de wereld om hen heen. Medewerkers geven hierin het goede voorbeeld. Op de groep zitten kinderen met verschillen in achtergronden en overtuigingen van ouders. Dit betekent ook dat kinderen te maken hebben met verschillen wanneer zij deel uitmaken van een groep. Dit biedt mogelijkheden om kinderen zo goed mogelijk voor te bereiden op deelname aan onze –democratische – samenleving door ze te leren om respectvol met elkaar om te gaan.

Per ochtend zijn er twee helpende handjes. Zijn zien hun fotootje op het prikbord hangen.

3. Dagindeling

De dagindeling ziet er als volgt uit:

- 8:30 uur: Welkom, de kinderen komen binnen, de ouders blijven even om te spelen met hun kind. De kinderen gaan vrij spelen.
- 9:00 uur: De kring: de kinderen gaan met een medewerker in de kring zitten. Er wordt gevraagd welke dag het is, gekeken wie er wel en niet zijn. Bij elke naam wordt er “goedemorgen” gezegd. De meeste kinderen zeggen dan ook “goedemorgen” terug. Er wordt een korte activiteit gedaan (vaak door middel van een boek voorlezen) rondom het thema waaraan gewerkt wordt. Er is zoveel mogelijk interactie met de kinderen.
- 9:15 uur: Daarna gaan de kinderen een creatieve activiteit doen of kiezen ze zelf door middel van voorwerpen wat ze gaan doen (Kaleidoscoop). Ook worden er kinderen in kleine groepjes aan een activiteit gezet (kleine kring)
- 10:15 uur: De plasronde/ verschoonronde. De helpende handjes delen de tassen uit. Er wordt fruit gegeten en water gedronken.
- 10:45 uur: Buitenspelen, bij vies weer wordt er binnen een beweegactiviteit gedaan met de kinderen of gaan we naar de gymzaal.
- 11:45 uur: Lunch en kinderen kunnen naar de wc
- 12:30 uur: Rusten/ rustige activiteit/ voorleesactiviteit
- 13:00 uur: Dans/ muziek/ creativiteit/ beweegactiviteit/ buitenspelen
- 13:30 uur: We gaan nog even in de kring voor een boek voorlezen, terugkijken wat we gedaan hebben en een liedje als afsluiting (tot ziens maar weer). Daarna nemen we afscheid van elkaar, pakken de kinderen hun tassen en gaan ze naar de gang waar de ouders/oppas wachten.
- 13:50 uur: De kinderen zijn opgehaald.

4. Gezond beleid en vieren van feesten

Tijdens het dagdeel (rond 10:50) is er altijd gelegenheid voor peuters om even wat te eten en te drinken. Het kan een moment zijn van rust in de groep. We stimuleren peuters om in ieder geval één hapje fruit te nemen en één slokje te drinken. Daarbij dwingen we peuters niet om alles op te eten of op te drinken.

Tijdens de ochtend eten de kinderen fruit en drinken een beker water of (lauwe) thee. Het fruit nemen de peuters zelf mee. Tijdens het middagdeel krijgen de kinderen water of thee te drinken.

We bieden geen koek of snoep aan. Als een kind jarig is, mag het trakteren met een gezonde traktatie. We maken een muts. In de eerste kring gaan we de verjaardag vieren. We zetten een namaaktaart met kaarsjes op de grabbelton, doen de lichten uit en zingen we voor de jarige. De jarige mag de kaarsjes uitblazen. Daarna mag de jarige een cadeautje uit de grabbelton halen en mag hij/zij uitdelen. Traktaties die zich daar niet voor lenen, gaan mee terug naar huis.

Regelmatig organiseren we gerichte beweegactiviteiten voor de kinderen. Bewegen is belangrijk voor peuters, voor de lichamelijke én de geestelijke ontwikkeling. Als het weer het toelaat spelen de kinderen elk dagdeel buiten. Daar kunnen de peuters naar hartenlust rennen, fietsen, klimmen en stoeien. Bij slecht weer gaan we vaak naar de gymzaal of doen beweegspelletjes in het lokaal.

Op het peutercentrum besteden we ook aandacht aan het vieren van de verschillende feesten door het jaar heen. Denk hierbij aan Sinterklaas, Suikerfeest, Pasen, Kerst, enz.

5. Contacten met ouders

Als een kind op de speelzaal komt, heeft de mentor een kennismakingsgesprek met ouders en kind. Bij de kinderen met een VE indicatie registreren we tweemaal per jaar de ontwikkeling van het kind in het observatiesysteem KIJK!. Bij de andere kinderen doen we dit eenmaal per jaar. Naar aanleiding van die observatie is er een gesprek met de ouders, dat noemen we een KIJK!gesprek. Daarin wordt de ontwikkeling van hun kind besproken. Als het kind het peutercentrum verlaat, is er een afsluitend gesprek. We bespreken dan de overdracht naar de basisschool. Als het nodig is, is er tussentijds nog een extra gesprek. Praktische zaken en kleine dingen die ons opgevallen zijn of die de ouders aandragen, worden bij binnenkomst of na afloop van de ochtend met ouders besproken. Als de medewerkers problemen in de ontwikkeling van een kind zien, bespreken ze dit met de ouders. In overleg wordt eventuele hulp ingeschakeld (bijv. de intern regisseur, logopedie of Peuterplus). Zie hieronder bij extra ondersteuning voor kinderen.

Elk jaar is er voor beide groepen een voorstelling met bijvoorbeeld poppenspel of dans. Ouders worden hierbij uitgenodigd.

Een keer per jaar gaan we op "schoolreisje" naar de Torteltuin. Dit doen we met de kinderen en de ouders. Daarnaast nodigen wij ouders een aantal keer uit om mee te doen aan een activiteit, dit kan in maar ook buiten de speelzaal zijn. We gaan ook 2 ochtenden naar de bibliotheek in Tuinwijk. Ook dan gaan ouders. Mee.

Een keer per jaar gaan we op "schoolreisje" naar de speeltuin. We doen dit met de kinderen en de ouders. Daarnaast nodigen wij ouders een aantal keer uit om mee te doen aan een ouderactiviteit, dit kan in maar ook buiten de speelzaal zijn.

6. Extra ondersteuning voor kinderen: de rol van de intern regisseur en de PM passende kinderopvang

Binnen het peutercentrum worden kinderen met een ontwikkelingsprobleem vroegtijdig gesignaleerd. Aan het peutercentrum zijn een intern regisseur en een PM passende kinderopvang verbonden die samen met de pedagogisch medewerker extra ondersteuning bieden aan kinderen die dit nodig hebben. De intern regisseur of de PM passende kinderopvang bespreekt met de pedagogisch medewerker wat het kind nodig heeft om zich zo goed mogelijk te kunnen ontwikkelen. Zo nodig kijkt de intern regisseur of PM passende kinderopvang gericht naar het kind op de groep. De ervaringen en observaties worden met de ouders besproken en gezamenlijk wordt bekeken wat het beste ondersteunende aanbod is. We houden de ouders regelmatig op de hoogte hierover en passen het aanbod aan. Mocht het kind meer nodig hebben dan wat wij zelf op de groep kunnen bieden, dan bespreken wij dat ook met de ouders.

Zo nodig verwijst de intern regisseur of PM passende kinderopvang door naar externe deskundigen, zoals de logopedist of de fysiotherapeut. Soms adviseren wij verder onderzoek. Vaak heeft de intern regisseur een coördinerende rol in het onderzoeken waar het beste een passend aanbod gerealiseerd kan worden. Zij doet dit in goed overleg met de ouders.

De intern regisseur heeft contacten met instanties zoals de Consultatiebureaus van de afdeling Jeugdgezondheid Gemeente Utrecht en het Buurteam in de wijk maar ook met de audiologisch centra Kentalis en Pento. Daarnaast hebben zij contacten met andere instanties binnen de jeugdzorg, zoals KOOS Utrecht en Spoor 030. We werken met de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling'.

7. Overdracht naar basisschool

Peutercentrum Pino werkt samen met de basisschool de Koekoek in de wijk.

Met alle ouders hebben pedagogisch medewerkers een laatste gesprek over de ontwikkeling van hun peuter voordat deze naar de basisschool. In dit gesprek leggen we uit dat we, zoals gebruikelijk,

overdracht doen naar de basisschool en hoe we dat doen. Indien ouders hiertegen bezwaar hebben melden we de school dat we geen overdracht mogen doen.

We dragen alle peuters over aan de basisscholen met behulp van het kindvolgsysteem KIJK!. Met ouders van kinderen die naar De Koekoek gaan, organiseren we een overdrachtsgesprek samen met de ouders en leerkracht van groep Dit wordt de “warme overdracht” genoemd. Wij zorgen hierbij voor de overdracht van relevante informatie over de ontwikkeling van het kind aan de basisschool, met als doel dat de school kan afstemmen op de behoeften van het kind.

8. Hoe worden medewerkers ondersteund bij hun werk

Medewerkers worden in hun werk ondersteund door de pedagogische coach en aangestuurd door de manager. Zij worden gestimuleerd in hun ontwikkeling als beroepskracht door deelname aan (na)scholingen en trainingen. Pedagogische coaches doen groepsbezoeken waarbij ze de pedagogische medewerkers observeren en de resultaten met hen bespreken. Er is regelmatig overleg waarin de inhoud van het werk, de onderlinge samenwerking en de kinderen besproken worden. Het pedagogisch beleidsplan en het werkplan zijn het uitgangspunt bij het aanbieden van kwalitatief goede voorschoolse educatie. Voor extra ondersteuning aan kinderen die dit nodig hebben, kunnen pedagogisch medewerkers terecht bij de intern regisseur en de pm passende kinderopvang.

Coaches

Op deze locatie hebben we op 1 januari 2022 1 doelgroeppeteur, dat houdt in dat we voor 7 uur een coach gaan inzetten op deze groep en voor 3 uur beleid en begeleiding. Dat laatste wordt gedaan door onze collega's op het hoofdkantoor. Daarnaast zal de IKK-coach in samenspraak met de VE coach en de leidinggevende, onze locatie gemiddeld 2 keer per jaar bezoeken. Alle pedagogisch medewerkers ontvangen in 2022 in ieder geval ook weer een vorm van pedagogische IKK-coaching, náást de pedagogisch educatieve VE-coaching. In ons Algemeen Pedagogisch Beleid is omschreven wat we onder Pedagogische IKK-coaching verstaan.

9. Huisregels of andere zaken

- Binnen lopen we, buiten kunnen we rennen;
- We gebruiken materiaal zoals het bedoeld is;
- We bieden kinderen de ruimte om hun eigen ontdekkingen te doen;
- Klimmen mag op het klimrek, niet in kasten;
- We zitten aan tafel en op banken;
- Het hek is geen klimtoestel;
- Als we klaar zijn met spelen ruimen we op, ook buiten;
- Ga om met anderen zoals je dat zelf ook prettig zou vinden;
- Als er kinderen buiten zijn, is er altijd een PM in de buurt;
- We hebben vertrouwen in de competenties van kinderen en laten hen zo veel mogelijk zélf doen, denk aan peuters die zelf hun boterham smeren;
- We maken gebruik van vaste rituelen (zoals opruimliedje of het voetenstampiedje).